

מ"י 27188/03/14 - א. נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום בראשון לציון

מ"י 27188-03-14 מדינת ישראל נ' א.

בפני כבוד השופט אילן בן-דור

המבקש א.

נגד

המשיבה מדינת ישראל

ב"כ המבקש: עו"ד מוליארסקי

ב"כ המשיבה: עו"ד סבח

החלטה

1. בקשה לתשלום מאוצר המדינה, כפיצוי על ימי מעצר, ועל הוצאות הגנה למבקש שנעצר ושוחרר בלא שהוגש כל כתב אישום נגדו, לאחר שנחשד בעבירת מין חמורה, ולטענתו סבל גם מטרומה ממשית. הוגשה מכוח ס' 38(א) **לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים)**, התשנ"ו-1996 (להלן: "**חוק המעצרים**") ו**תקנות סדר הדין (פיצויים בשל מעצר או מאסר)**, תשמ"ב-1982 (להלן: "**תקנות הפיצויים**").
2. אין מחלוקת סביב סבירות תחילת המעצר אלא לגבי קיום יסוד להמשך המעצר, ולגבי הצדקת הפיצוי.
3. בפתיח, אציין שהיה על המבקש להגיש מראש תצהיר כדין אף אם הותר לו לתקן המחדל, ושהיה על המשטרה לציין מראש מה בדיוק עילת הסגירה, ולא רק לאחר דרישת הבהרה.

תמצית הרקע העובדתי שלא במחלוקת:

העבירה, החקירה, המעצר והשחרור

4. המבקש, יליד 14.11.1983, נעצר ביום 12.2.2014 בשעה 21:30, לפי החלטת הקצין הממונה.
5. ביום 13.3.2014, הגישה המשטרה לביהמ"ש בקשה ראשונה להארכת מעצר שייחסה למבקש, עבירה של אינוס תוך גרימת חבלה גופנית, לפי סעיף 345(ב)(3) **לחוק העונשין**, התשל"ז - 1977 (להלן: "**חוק העונשין**"). באופן קונקרטי, ובתמצית, נחשד שאנס צעירה שהחלה לעבוד במקום עבודתו, כמלצרית וגרם לחבלות באיבר מינה. הבקשה הייתה להאריך את מעצרו ב-6 ימים, אך הוחלט להאריך את המעצר עד ליום 17.3.2014 שעה 10:00, ולא למלוא התקופה המבוקשת. זאת, בין היתר מחמת הנימוקים הבאים: א. "קם חשד סביר, למרבה הצער, וודאי לצורך שלב דיוני זה הקושר את החשוד לעבירה החמורה"; ב. קיימות עילות מעצר של מסוכנות ושל חשש משיבוש החקירה; ג. חלופת מעצר לא התאימה. תקופת מעצר נקצבה "בשים לב לנאמר, מהות העבירה בסיס החשד, היקף הפעולות, מספר האנשים שאמורים להיחקר".
6. ביום 14.3.2014, ערר המבקש (עמ"י 38337-03-14), וביהמ"ש המחוזי, כב' השופטת ברודי, מחקה

את הערר בהסכמת ב"כ המבקש.

7. ביום 17.3.2014 התבקשה הארכה שניה של מעצר ימים. אולם, הוחלט על הארכת המעצר בשעות אחדות בלבד, ועד ליום 17.3.2014 שעה 12:00. כמו כן, כבר נקבע שיסוחר עד ליום 24.3.2014 לחלופת מעצר שכללה גם מעצר בית מלא תחת פיקוח, והפקדה כספית של 5,000 ₪.

8. החלטה על שחרור בו ביום, הבהירה שהבסיס הראייתי שנשען לא רק על תלונתה, אלא גם על חומר נוסף, הספיק להארכה ראשונה, אך לא מספיק להארכה השנייה גם בשים לב "למה שלא נעשה מאז הארכה קודמת", וגם בשים לב ל "פתלתלות חלק מהנאמר על מסמך שסומן ". חלק ניכר בדיון הוקדש לטענה שבמקום אחר היה (אף אם לא מרוחק) ושצולם בו.

9. ב"כ המבקש הסכימה להארכת מעצר בשעות ולמשך החלופה. המשטרה התנגדה בתוקף ואף בקשה עיכוב ביצוע אך לבסוף הודיע על אי הגשת ערר.

ההחלטה שלא להעמיד לדין ועילת הסגירה

10. בהמשך ביום 24.6.14 נמסרה הודעה על החלטה שלא להעמיד לדין. עילת הסגירה בהתאם להחלטת הפרקליטות היא: "לא נמצאה אשמה פלילית במעשיך".

נסיבות המבקש

11. להשלמת התמונה, יצוין שהמבקש, נעדר עבר פלילי, ולא הסתבך מאז שוחרר בתיק זה בעבירה כלשהיא.

תמצית הטענות העיקריות

12. **לטענת המבקש**, הוא זכאי לפיצוי מרבי לפי תקנות הפיצויים, גם על מעצרו וגם על הוצאות הגנתו, הואיל ומתקיימות שתי עילות הפיצוי. בקשתו נפרשת על יריעה רחבה של 42 עמודים (עם נספחים) אף שער אני לכך שלא הוצגה פסיקה רבה המלבנת סוגיה זו בהקשר של סעיף 38 עצמו והצדדים התייחסו לכך גם בדיון היום.

13. לטענתנו "לא היה יסוד למעצר" כשכוונתו היא להמשך המעצר הואיל ולא חלק על קיום יסוד לתחילת המעצר. לשיטתו, המשטרה צריכה הייתה להבין זאת ולשחררו לפני הגעתה לביהמ"ש שהורה על השחרור (ס' 16 לבקשה). זאת מהסיבות העיקריות הבאות: א. לא צריך היה להאמין למתלוננת, לרקע סתירות בין גרסאותיה ותהיות; ב. צריך היה להבין שגרסת החשוד נכונה גם כי שיתף לחלוטין פעולה, (ס' 60) הציע פוליגרף ועימות לבדוק מצלמות שיש "בכל מקום ב... " (ס' 57 ו-60), והסכים "לכל מה שצריך לחקירה". עם זאת צוינה שיחה לילית כביכול בשם המתלוננת שנערכה ביום 4.3.14, היינו למחרת האירוע הפלילי הנטען, עליה הגיב במסרון ששלח לאחראית על המלצרות (ס' 59-55); ג. לשיטתו המשטרה השלימה עד ליום 13.3.14 את כמעט כל הפעולות המהותיות שהיו צריכות לגרום להבנה בדבר העדר יסוד להמשך מעצרו (ס' 60, ס' 102). לצד זאת, צוינו מהלכים שנטען שצריכים היו לדעתה להתבצע ולשפר את החקירה (ס' 105) הפעולה העיקרית מהן היא השגת קלטת מהאירוע (ס' 77).

14. לטענתנו גם יש "נסיבות אחרות המצדיקות פיצוי" והן משני סוגים עיקריים: א. נסיבות הנעוצות בהליך-בעיקר עקב אי בירור טענת אליבי במועד קלטת הוצגה לבסוף רק בבית המשפט על-ידי משפחת החשוד; ב. נסיבות אישיות שבכללן גם "נזק כלכלי" עקב אובדן הכנסה מיום 13.3.14 עד ליום

21.3.14, פגיעה נפשית עקב תסמונת פוסט טראומית לרקע המעצר והחקירה גם עקב איומי עבריינים, גם עקב אלימות והשפלות משוטרים (ס' 121.10). עוד צוינה הפגיעה בשמו.

15. לעניין הוצאות הגנה טען בין היתר שנערכו שלושה דיונים בהם יוצג ע"י סגור פרטי: מהם שניים בערכאה דיונית ואחד בערר.

16. דבריו נתמכו בראיות חלקיות. ראשית וכאמור תצהיר הוגש לבסוף, אך קשה היה להבין מדוע נשען בהקשרים עובדתיים מסוימים על מיטב ידיעה ועל עורך דינו. המבקש תמך טענתו לנזק נפשי במסמך רפואי, ערוך ע"י פסיכיאטר מיום 16.2.15 המאבחן תסמונת פוסטטראומטית בעקבות מעצרו. לא הובאו ראיות לנזק כלכלי מיוחד ושיעורו כמו למשל מסמכי שכר רלבנטיים. לצורך בכך השוו 14422/12 וכן 870/81, זאת גם בין היתר לא הוגשו מסמכי שכר.

17. **לטענת המשיבה** אין לפצות כלל הואיל ולא מתקיימת אף אחת מהעילות לפיצוי מהסיבות העיקריות הבאות: א. מלכתחילה, היה יסוד למעצר עקב התלונה נגדו ואחרים על בעילה שלא בהסכמה שגרמה לחבלה גופנית שזאת עבירה מסוג פשע, המקימה חזקת מסוכנות. צוין שהתלונה גובתה במסמכים רפואיים בדבר חבלות באיבר מינה ובפי הטבעת שאף הקימו תשתית לכאורית למעצר. נטען שהמשטרה נהגה בסבירות וזהירות בחקירה דינאמית ומתפתחת ומעצרו נדרש עקב עילות של מסוכנות וחשש משיבוש חקירה; ב. עצם המעצר ומשך המעצר הובאו לביקורת שיפוטית בשתי ערכאות שונות והמבקש עצמו משך את הערר; ג. הביקורת השיפוטית הראתה שהיה יסוד למעצר. המעצר היה חיוני, לא הייתה חלופה למעצר, ומיד כשהתאפשר לשחרר לחלופה, נעשה כן (ס' 12). נדרשה חקירה מקיפה שכללה גם סדרת פעולות. צוין שהמבקש נמצא דובר שקר בבדיקת פולגרף. בין היתר המשיבה דוחה מכל וכל טענה בסעיף 16 לבקשה שלפיה התפתחות חקירה הביאה למסקנה כי תלונה אינה מהימנה כבר ביום הראשון או השני למעצר. היא מציינת שאף אם עולות תמיהות דובר בשלב ראשוני של חקירה בה המתלוננת חבולה באיבר המין, נתמכת בעדות אביה בפרט בכל הנוגע להתנהגותה לאחר האירוע, כשהמשיב אובחן דובר שקר בפולגרף. עוד נאמר שהיה חשש משיבוש, שמועד הארכת המעצר 13.4.14 חל ביום חמישי בסוף השבוע, שבוצעו פעולות לחקירות, אף אם לא את הכול ניתן היה לבצע בשישי שבת. מתן פיצוי מהווה פגיעה באינטרס הציבורי בהעמדת עבריינים לדיו ומהווה הרתעת יתר

בדין

18. בדיון הייתה השלמת טיעון קצרה בעל פה. לא הייתה מחלוקת על הנושאים העיקריים הבאים: א. יום לפני הבקשה השנייה להארכת המעצר הוצגו: "תוצאות בדיקת פולגרף - צד מול צד" לפיהן, החשוד דהיינו המבקש: "דובר שקר". אך לגבי המתלוננת: "לא ניתן כלל להגיע לממצא" ב. לבסוף אותרה קלטת בעלת חשיבות להתרשמות שהיה במקום אחר מהמיקום בו נטען שהאונס בוצע אף אם באותו מתחם. בהמשך החקירה המשטרה המליצה שלא להעמידו לדין, והפרקליטות הגיעה למסקנה שיש לסגור התיק בהעדר אשמה.

19. ב"כ המבקש, הדגישה שאת הקלטת השיג אביו של המבקש ולא המשטרה, ושהמבקש עצמו עודנו בטיפול פסיכיאטרי. לטעמה החלטה שיפוטית הייתה נכונה אך לא התנהלות המשטרתית בחקירה.

ב"כ המשיבה - הדגיש בין היתר שממצאי הפולגרף הגיעו יום לפני הבקשה להארכה השנייה, כשהמבקש לפיהם שיקר, שפעלו קודם לקבלת צילומים אלא שמעדות מנהל האולם עלה שהמצלמות לא עבדו ביום האירוע, עד שלבסוף הוצגה קלטת פרטית לחוקרת משטרתית, ביום 8.4.14 כעולה ממזכר.

ב"כ שני הצדדים התייחסו לכך שמדובר בסיטואציה לא שגרתית שבה לאחר ההחלטה שיפוטית לא התקדמו עד לאחר שלב סעיף 80 לחוק העונשין .

הכרעה

20. נוכח התמונה הכוללת ביחס לנסיבות הפרטניות, סברתי שאין לדחות את הבקשה, וכי דינה להתקבל בחלקה. על המשיבה לפצות על 5 ימי המעצר בשיעור של 50% מהפיצוי המירבי שבס' 8 לתקנות הפיצויים, ולשלם על ההוצאות הגנה 80% מהשיעור המירבי שבס' 9(א) לתקנות הפיצויים.

21. סברתי שאמנם היה יסוד למעצר, אולם מתקיימות "נסיבות אחרות המצדיקות פיצוי". להלן אפרט את הנימוקים להחלטה.

ההנמקה

המסגרת הנורמטיבית

22. **נקודת המוצא לדיון, היא במסגרת הנורמטיבית שבגדרה החיקוקים העיקריים הבאים:**

א. בראש וראשונה ס' 38 **לחוק המעצרים** הקובע כדלקמן: "(א) נעצר אדם ושוחרר בלא שהוגש נגדו כתב אישום, ומצא בית המשפט שלא היה יסוד למעצר, או שראה נסיבות אחרות המצדיקות פיצוי האדם, רשאי הוא לצוות כי אוצר המדינה ישלם לו פיצוי על מעצרו והוצאות הגנתו בסכום שיקבע בית המשפט. (ב) נעצר אדם ושוחרר, ומצא בית המשפט שהמעצר היה עקב תלונת סרק שהוגשה שלא בתום לב, רשאי בית המשפט לחייב את המתלונן, לאחר שנתן לו הזדמנות לטעון טענותיו לענין זה, לשלם, למי שנעצר, פיצוי על מעצרו והוצאות הגנתו, בסכום שיקבע בית המשפט".

הלכה היא, שס' 38 הנ"ל, מתפרש בהתאמה לס' 80 **לחוק העונשין**, הדומה לו בתנאיו, אך כשלעצמו לא חל על חשוד שלא הואשם, ובהתאם ליתר הוראות חוק המעצרים. נדגיש שה"התאמה" לא מגיעה עד "זהות" נוכח שינויים מחויבים מהבדלים ניכרים בהתאמה זאת אך נעמוד גם על ההבדלים. לפרשנות בהתאמה לסעיף 80, ראו גם באלה: 1. כב' השופט מצא בע"פ 4492/01 דוד עשור נ' מדינת ישראל נו (3) 734, עמוד 747-748 (8.5.2003) (להלן: "ענין עשור"); 2. כב' השופטת ברלינר בע"פ 10425/05 מדינת ישראל נגד פדרמן (18.11.07) (להלן: "ענין פדרמן"); לכך שהתאמה אינה זהות ראו מפי כב' השופט מ. חשין בהלכה היסודית בהרכב מורחב בע"פ 4466/98 ראמי דבש נ' מדינת ישראל, נו (3) 73. (22.1.2002) (פסקה 14): "הגם שהשיקולים לעניין פיצוי או תשלום הוצאות עבור מעצר לפני משפט אינם זהים בהכרח לשיקולים לעניין פיצוי או תשלום הוצאות לאחר זיכוי או ביטול כתב-אישום".

ב. לס' 38 ובפרט לעילה השנייה רלבנטיים גם סעיפים 62 ו-63 **לחוק סדר הפלילי** (נוסח משולב) תשמ"ב-1982(להלן: "**החסד"פ**"), המתייחסים להחלטה שלא להעמיד לדין שהיא תנאי לתחולת ס' 38 ולעילתה.

ג. עוד ראו **בתקנות הפיצויים** החלות על ס' 38 כנאמר למשל מפי כב' השופטת ברוך בע"פ 5695/14 סאלם עבד אלקאדר נ' מדינת ישראל (2.9.2015) (להלן: "**עבד אלקאדר**").

ד. עוד ראו **בתקנות סדר הדין האזרחי**, התשמ"ד-1984 (להלן: "**תקסד"א**") החלות בשינויים המחויבים בהתאם לסעיף 3 לתקנות הפיצויים בשל מעצר. דרישתן מחייבת, ור' כב' השופט סולברג בע"פ 310/14 **לחאם ודיע נ' מדינת ישראל** (17.6.15) (להלן: "**ענין ודיע**") המתייחס לחובת צירוף תצהיר הנגזרת מס' 241 לתקסד"א. כאמור לעיל למבקש נתנה הזדמנות לתיקון המחדל.

המתכונת הדיונית מקוצרת ומיוחדת להליך מעין אזרחי זה בהיותו נלווה להליך הפלילי.

23. כנגזר מהנורמות דלעיל, ההליך שלפי ס' 38, נלווה, וטפל להליך הפלילי שמתוכו צומחות עילותיו אך אופיו הוא "מעין-אזרחי". מתכונתו הדיונית היא מקוצרת ומיוחדת ביחס להליך האזרחי הרגיל והוא ניזון מראיות שהובאו בהליך הפלילי העיקרי. ראו כב' השופט שטרסברג כהן, בג"צ 2428/99 **מדינת ישראל נ' עמיחי דוויק, שופט בית-המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו** פ"ד נד (1) (29.2.2000); כב' הש' פרוקצ'יה בע"א 3580/06 **עזבון המנוח חגי יוסף ז"ל נ' מדינת ישראל** (21.3.2011) (להלן: "**עזבון חגי יוסף**"), לכך שראוי כעקרון לגדור בחומר הראיות שהוגש "אף אם אמנם, אין להוציא מכלל אפשרות כי במקרים ראויים יתיר בית-המשפט הבאת ראיות נוספות"; ראו כב' הש' חיות בע"פ 11024/02 **ראלב מנצור נ' מדינת ישראל** נח (1) 436, עמוד 443 (להלן: "**מנצור**"); "ראוי שבית-המשפט יגדור את בעלי-הדין על דרך העיקרון- בחומר הראיות שהוגש לבית-המשפט, בין בהליכי המשפט בין בהליכי הטרם-משפט על-מנת שלא יהפוך טפל לעיקר ..... אף אם אמנם, אין להוציא מכלל אפשרות כי במקרים ראויים יתיר בית-המשפט הבאת ראיות נוספות גם בהליך על-פי סעיף 80 לחוק העונשין".

נקודת המוצא בהליך אינה שיש פיצוי אוטומטי, ונקודת הסיום יכולה להיות בהכרעה לא בינארית.

24. בפיצוי על מעצר הימים, אין כלל שלפיו עצם השחרור, בלא הגשת כתב האישום, מזכה בפיצוי. זאת, להבדיל מהכלל לגבי הוצאות המתדיין שזכה במשפט האזרחי. השוו כב' הש' זוסמן בהמ' 28/77 **קמארה נ' מדינת ישראל** (1.2.97). החוק קבע זכות לפיצוי חשוד וצמצמה לתנאי ס' 38 לחוק המעצרים, הדומה לס' 80 לחוק העונשין. בשונה, למשל מכלל הפיצוי בזיכוי במשפט חוזר בס' 31(ג) **לחוק בתי המשפט** (נוסח משולב) התשמ"ד-1984, וראו **עבד אלקאדר**. בשונה, מהכלל ששרר באנגליה שלפיו בכפוף לשיקול-דעתו של בית המשפט, זכאי לכאורה כל נאשם שזוכה בדין להוצאותיו, אלא אם כן נתקיימו נסיבות שיש בהן כדי לשלול את פסיקתן. כב' השופט בך בע"פ 1524/93 **בנימין מיכאלשווילי נ' מדינת ישראל** מח (2) 650 (26.4.94).

25. נכתב, במפורש בדברי הסבר להצעת החוק של ס' 29 **הצעת חוק סדר הדין הפלילי** (תיקון מס' 13), התשמ"א-1981 (הצעות חוק 1508) (להלן: "**הצעת החוק**") שקדם לס' 38 הנ"ל וזהו לו בניסוח: "לא כל מעצר שנסתיים בלא כלום מצדיק תשלום פיצוי. אחוז ניכר מהמעצרים מבוצע כדין, והמעצר חיוני למשטרה ככלי עזר לשמירה על שלום הציבור ולמלחמה בפשיעה.

26. זהו "הדין המצוי" חרף ביקורת ותיקה בספרות וחלק מהפסיקה שלפיה "הדין הרצוי" אחר. השוו כב' השופט דורנר ברע"פ 960/99 **דני מקמילן נ' מדינת ישראל** נג (4) 294, עמוד 303-305 (26.8.99) (להלן: "**מקמילן**").

27. נקודת מוצא זאת, רלבנטית גם כשאדם נעצר בחשד לעבירות חמורות מסוג פשע, דבר שבאופן טבעי מרבה מתח לחץ ובושת ועלול לשנות חיו אחר הכתמתו בכתם שקשה למחוק לתחושתו שהיא כמובן חשובה מאד ונוכח פרסום שמו ברבים. לא כל שכן בעבירת מין השוו: השופט דנציגר, בע"פ 1986/11 **פלוגי נ' מדינת ישראל**. (12.3.2013) (להלן: "1986/11").

28. אולם נקודת המוצא, אינה בהכרח נקודת הסיום. ס' 38, מבקש לאזן בין האינטרס הציבורי בחקירה ובאכיפת הדין, לבין הפגיעה בנאשם הספציפי עקב הליך הפלילי, שלימים הופסק בלא להעמידו לדין. תוצאת האזון, אינה בהכרח בהכרעה בינארית בדמות הכול או כלום, אלא בהכרעה שתכונה "הכרעה מאזנת" והיא עד לתקרות בתקנות הפיצויים, אף שאינה בהכרח מענה הולם לנזק לאדם הספציפי. ראו בהתאמה לס' 80 כב' הש' דנציגר בע"פ 8167/12 **פלוגי נגד מדינת ישראל** (26.8.13) (פסקה 13):

כידוע, פסיקת פיצוי מכוח סעיף 80(א) לחוק העונשין "איננה מחייבת הכרעה בינארית - לשבט או לזכות - אלא יכולה להתבסס על פתרונות ביניים, ויש בה לא מעט מיסוד הפשרה". עיון בפסיקה מראה שתוצאות ההכרעה המאזנת הן הלכה למעשה מגוונות: א. לחיוב חלקי באחוז זהה בשני ראשי הנזק ראו **דבש** פסקה 89 שם הואשם אדם באינוס בנסיבות מחמירות והוחלט בדעת רוב לחייב את המדינה לפצות ב-25% "מן הפיצויים ומהוצאות ההגנה המרביים שהוא זכאי להם, הכול כאמור בתוספת לתקנות הפיצויים בניגוד לדעת המיעוט של כב' השופט ריבלין ; ב. לחיוב באחוז שונה על מעצר לפי שלבים שונים של ההליך, ובשיעור שונה על הוצאות הגנה ראו כב' הש' מצא בע"פ 6621/01 בדליאן נ' מדינת ישראל, פ"ד נו(5) 870, 879 (2002) [(פסקאות 11-12) שם זוכה מחמת ספק בין היתר מאשמת אינוס. נקבע כי לאחר ישום השיקולים כי שם קיימת אבחנה לגבי גובה פיצוי בין שלבים שונים של המעצר שלב הראשון של ההליך, שתחילתו עם מעצרו של המערער ביום 23.8.1999 וסיומו ביום 31.1.2000, יפסקו למערער 20% מסכום הפיצוי המרבי בגין מעצר, בגין השלב השני נפסקו לו 80% מסכום הפיצוי המרבי האמור. בנוסף יפסק למערער שיפוי בגין הוצאות הגנתו, שיועמד על מחצית הסכום המרבי הקבוע לכך בתקנות הנ"ל; ג. למתכונת אחרת של פיצוי חלקי ראו כב' השופט דנציגר בש"פ 8167/12 **פלוני נגד מדינת ישראל** (26.8.13) (פסקה 12) שם אושר פיצוי בגין מעצר בשיעור של 50% מהמרבי והוסיפו חלק מהוצאות הגנה שהגיע עד כדי 15,000 ₪; ד. לפיצוי על מחצית מהסכום המרבי בגין הוצאות הגנה אך לא על מעצר ראו מחלוקת שופטים בע"פ 1442/12 **פלוני נ' מדינת ישראל** (26.2.2013) (לעיל ולהלן 1442/12); ה. לפיצוי על הוצאות מעצר אך לא על הגנה ראו כב' השופטת נאור מלצר בע"פ 5097/10 **בוגנים נ' מדינת ישראל** (15.1.2013) (פסקה 18); ו. להמלצה על פיצוי מירבי בשני ראשי הנזק כב' הש' עמיתע"א 4584/10 **מדינת ישראל נ' רגב שובר** (4.12.2012) (פסקה 20) (להלן: "**ענין שובר**") בקשה לדיון נוסף נדחתה כב' הנשיאה נאור בדנ"א 179/13 **רגב שובר נ' מדינת ישראל** (8.4.2013).

29. גם ס' 38 נמצא בנקודה מסוימת במשרעת שבין הטלת אחריות על המדינה מכוח דיני הרשלנות לבין הטלת אחריות ללא אשם והשוו לכב' הש' עמית בע"פ 7770/10 **טורי נ' מדינת ישראל** (20.9.2011) שהתייחס לס' 80 אך לא למיקום ספציפי של אחד מהסעיפים במשרעת.

הליך מכוח ס' 38 הנ"ל לא שולל הליך אזרחי לפיצוי על מלוא הנזק הסובייקטיבי.

30. להשלמת התמונה, בפרט לגבי אדם שטוען לזכות לפיצוי על נזק גדול יותר מכפי שתחום בתקרה, יצוין שההחלטה לפי ס' 38, לא שוללת, הליך אזרחי רגיל, ולא יוצרת מעשה בית דין כלפיו. לפיכך, לחשוד פתוח מסלול אזרחי רגיל המשוחרר מהתקרות שבתקנות הפיצויים, אך כפוף לצורך עצם הפיצוי למבחנים אזרחיים. הליך זה נתפס כמעוגן בעוולת הרשלנות שבסעיפים 35-36 **לפקודת הנזיקין** (נוסח חדש), שבהתקיימה יזכה במלוא הפיצוי על פגיעתו הסובייקטיבית אך ישנן התייחסות לכך שהתביעה ניזונה גם מן המשפט החוקתי ולא רק מדיני הנזיקין השוו לדיון בפגיעה בחירות אדם שלא שהוגש נגדו אישום כב' השופטת ברק ארז רע"א 6572/14 **לוני נגד מדינת ישראל** (14.1.15). לפרמטרים לגובה פיצוי ראו דיון בעיכוב שווא כב' הש' רובינשטיין ברע"א 4672/14 **גליק נ' מדינת ישראל**, (6.1.2015) (פסקה יא) וכן ולעומת זאת בדיון בעוולת כליאת שווא כב' הש' ג'ובראן רע"א 5932/08 **עמי שירי נ' מדינת ישראל - שירות בתי הסוהר** (25.8.2010) (פסקה 14). וראו לענין עוולת לשון הרע ראו בפרשיה המיוחדת שנדונה באחרונה בע"א 7426/14 **פלונית נגד עו"ד אורי דניאל** (14.3.16) שבה בדעת רוב חייבו בפיצוי מתלוננות על עבירת מין. (להלן: "**אורי דניאל**")

31. אף אם אין בכוח ס' 38 להשתיק מתביעת רשלנות. התוצאה של דחית בקשה לפי העילה הראשונה אך קבלת תביעה נזיקית נתפסה כאנומאליה נוכח דרישת הסבירות בנסיבות שובר (פסקה 20).

התנאים המהותיים לפיצוי מאוצר המדינה .

32. מתן הפיצוי או תשלום עקב מעצר ימים מאוצר המדינה, מותנה לפי ס' 38 בקיום 3 תנאים מצטברים: א. תנאי סף בסיסי ובהיר לפיו "נעצר אדם ושחרר בלא שהוגש נגדו כתב אישום" ואין מחלוקת שהתנאי מתקיים; ב. קיום אחת משתי עילות הפיצוי החילופיות: 1. "לא היה יסוד למעצר"; 2. או ש"ראה נסיבות אחרות המצדיקות פיצוי האדם"; ג. אף אם קמה עילת הפיצוי "רשאי" ביהמ"ש, אך לא חייב לפצות. כעולה מהסעיף והפסיקה העקבית וראו למשל כב' הש' ביניש בע"פ 700/00 **מאיר טוויל נ' מדינת ישראל** נו (4) 450, עמוד 468-469 (23.5.02) (פסקה 11) (להלן: "**טוויל**") ובמקמילן (פסקה 9).

33. הפעלת שיקול הדעת השיפוטי, לפיצוי מאוצר המדינה בגדר המושג "רשאי" מחייבת הצדקה במספר היבטים: א. נדרשת הצדקה לעצם הפיצוי לפי ס' 38 הנ"ל; ב. נדרשת הצדקה לפיצוי ו/או תשלום בראש הנזק הרלבנטי דהיינו על מעצר ו/או על הוצאות ההגנה (כעולה **משובר** ו- 1442/12); ג. נדרשת הצדקה לגובה הפיצוי. השיקולים לעצם הפיצוי רלבנטיים גם לאומדן הפיצוי. ראו **בטוויל ובבוגנים**. לחלוקה לשלשה תנאים השוו: כב' הש' מלצר ברע"פ 7452/13 **נפתלי פלס נ' מדינת ישראל** (13.1.15) (להלן: "**עניין פלס**").

34. להלן, נדון בהבדלים המרכזיים שבין ס' 38 לס' 80 הנ"ל, בהבדלים המרכזיים שבין עילות הפיצוי, ובעילות הפרטניות עצמן ואבהיר מדוע לא מתקיימת הראשונה אך מתקיימת השנייה.

פרשנות ס' 38 המתבצעת בהתאמה לס' 80 הנ"ל מתחשבת גם בהבדלים הבאים שבין הסעיפים:

35. ניתוח ס' 38 הוא כאמור "בהתאמה" לס' 80, כדי להבהיר את מידת התאמה נתייחס על קצה המזלג להיבטים המרכזיים בהם נבדלים הסעיפים: א. בס' 38 הקריטריון להערכת התשתית העובדתית הוא החשד סביר הנבדל מקריטריון הסיכוי סביר להרשעה; ב. עילות המעצר לא זהות; ג. התקופות הסטטוטוריות למעצר קצרות יותר, וטווח הזמן אותו בוחנת בדיעבד עילת פיצוי השנייה בהכרח מצומצם יותר; ג. ברור שמידת הפגיעה בזכויות של אדם מסוים אילו נמשך הליך כלפיו, חרף חפותו גבוהה יותר. כל שמתמשך הליך לגבי חף מפשע מתמעטת תקוותו שצדקתו תצא לאור. ר' כב' השופטת ברון **בעבד אלקאדר**. לצד זאת מובן שאין להקל ראש בפגיעה הקשה המגולמת כבר במעצר ימים. הדבר מסביר את נחיצות ס' 38 הנ"ל וראו כב' השופט רובינשטיין ע"פ 1109/09 **סאמי שיבלי נ' מדינת ישראל** (04.01.10) (פסקה יז) (להלן: "**שיבלי**"); "אכן, כפי שצוין מעלה, תקופת מעצרו של המערער היתה שלושה שבועות; אין להקל ראש בשלילת חירותו של אדם, גם אם לתקופה קצרה יחסית... אם תישמע דעתי, יתקבל הערעור ויוענק למערער הפיצוי הניתן לפי תקנות סדר הדין הפלילי (פיצויים בשל מעצר או מאסר), תשמ"ב-1982, בעבור ימי מעצרו והוצאות הגנתו".

היחס בין עילות הפיצוי הפלילי וההבדלים המרכזיים בינו:

36. שתי העילות לפיצוי שבס' 38 נבדלות בהיבטים המרכזיים הבאים: א. ה"זמן קובע" אליו הן מתייחסות שונה. העילה הראשונה, מתייחסת להיעדר יסוד מלכתחילה, בבדיקה של יכולת צפיות זיכוי מראש, בתפיסה מניעתית, שנועדה להבטיח מראש, שלא תיגרם פגיעה לא חיונית, העילה השנייה בוחנת בדיעבד שמא חרגו מהנדרש ומקיפה גם נסיבות אחרות שנוצרו לאחר שקם יסוד למעצר; ב. העילות נבדלות גם בדרגת הגמישות, בהיקף ההתפרשות לא רק לרקע הבדלי ניסוח ועמימות העילה השנייה אלא גם לרקע ההבדל במבחן שביסודן. ביסוד העילה הראשונה הדומה ברוחה לעוולת הרשלנות בניזקין, מבחן הסבירות וביסוד העילה השנייה מבחן הצדק, שנתפס מקיף, מעצם טיבו, מצבים מגוונים ושיקולים רחבים שלא בהכרח שקורים להתנהגות הרשויות ואפילו לא רק למידת הדין אלא גם למשל לפגיעה בנאשם לפי מידת הרחמים. ראו כב' השופט טירקל בע"פ 1767/94 **חגי יוסף נ' מדינת ישראל** נג (1) עמוד 7

505, עמוד 527-528 (7.2.1999) (להלן: "**חגי יוסף**"); ד. כפועל יוצא, דרגת המעורבות השיפוטית מכוח כל אחת מהעילות שונה. העילה הראשונה הנוקשה בניסוחה, וצרה בתחומיה, מותירה רק פתח מצומצם להתערבות 1244/12 (פסקה 2). אגב, לדעת כב' השופט מלצר כשהעילה הראשונה מתקיימת, יש נקודת מוצא לפיצוי מרבי על כל יום של מעצר שווא "ובלבד שיעלה בידו של אותו אדם להוכיח כי אכן הוציא הוצאות אלה" לגבי העילה השנייה קיימת גישה המתירה למדוד סבלו גם בשים לב לתקופת שחרור בתנאים מגבילים כב' השופטת ארבל בע"פ 5923/07 **ראשיד שתיאווני נ' מדינת ישראל** (6.4.2009). שתי הגישות אינן מובנות מאליהן נוכח לשון החיקוקים.

37. להלן ננתח כל אחת מהעילות כשלעצמה לצורך הבהרת התוצאה.

לא מתקיימת החלופה הראשונה לפיצוי.

38. המושג "לא היה יסוד למעצר" חל על מצב של העדר כל יסוד למעצר, אך גם על מצב שבו היה יסוד רעוע למעצר. ר' **בדבש** פסקה 47. **במנצור** אף הוטעם שמדובר באותם "מקרים מובהקים" שבהם יסוד ההאשמה רעוע.

39. מבחן החלופה הראשונה שבס' 38 (א) הינו אובייקטיבי, נורמטיבי, של "**הנציג המוסמך סביר**" (בתחילה "הקצין הממונה סביר") ושל "**החשד הסביר**". הניסוח הזה הוא בהתאם לנוסח המקובל למבחן להעדר יסוד לאשמה. ר' בבוגנים פסקה 18 ובעקבותיו בפסיקה נוספת, למשל ב-**ודיע**.

40. "הנציג המוסמך הסביר" נעזר בקריטריון "החשד הסביר" להערכת התשתית הראייתית, כי כך נגזר מהשלב הדינוני שבס' 13 לחוק המעצרים. השוו **ברגב שובר** (פסקה 38): "הצטברות הראיות דלעיל, חוצה לטעמי במובהק את רף "החשד הסביר" וכן בהיקש מפרשנות הרמונית מפי כב' השופטת ארבל בבש"פ 8353/09 **מגאלניק נגד מדינת ישראל** (26.11.09) (פסקאות 12-13). קריטריון "החשד הסביר" נבדל מקריטריון ה"סיכוי סביר להרשעה" ואינו מחייב ראיות לכאורה. על מהותו, ועל דרגת גמישותו, ראו למשל בפסיקה הבאה: א. כב' הש' חשין בש"פ 6350/97 **רוזנשטיין נגד מדינת ישראל** (29.10.97); ב. כב' הש' נאור בש"פ 5610/06 **אלישבע פדרמן נ' מדינת ישראל** (25.7.2006) (פסקה 8): "נאמר כבר רבות על ידי בית משפט זה כי אותו "חשד סביר", חשד המתבסס אצל השופט עוד בטרם הוגש כתב אישום על סמך ראיות ראשוניות בלבד, אינו ניתן לכימות באמצעות נוסחאות מתמטיות. אין נייר לקמוס ל"חשד סביר". עם זאת, ניתן בכל זאת ללמוד על טיבו של חשד זה באמצעות השוואתו לדרישה ל"ראיות לכאורה להוכחת האשמה"; ג. כב' הש' דנציגר בש"פ 10267/08 **דבח נגד מדינת ישראל** (4.12.08): "...תפקידן של הראיות המבססות "חשד סביר" לקשור את החשוד לעבירה המדוברת באופן סביר המצדיק את מתן האפשרות למשטרה לסיים את החקירה המתנהלת, כאשר יתכן כי ראיות אשר תצדקנה מעצר טרם הגשתו של כתב אישום לא תספקנה לצורך המשך המעצר". ד. השוו כב' הש' שמגר בבג"ץ 465/75 דגני נ' שר המשטרה, פ"ד ל(1) (6.11.75).

41. בגדר מבחן הסבירות, שביסוד העילה הראשונה מתבצעת כאמור הבדיקה ב"זמן הקובע" של עיתוי קבלת ההחלטה הרלבנטית, ולא כבחוכמת בדיעבד לאחר שחרור העצור בלא שהוגש נגדו אישום. השחרור, הוא תנאי מוקדם הכרחי, אך לא מספיק למסקנה בדבר העדר יסוד מראש. הפעלת דומה להפעלת ה"סבירות" בעוולת הרשלנות. על עילה מקבילה בס' 80 נאמר ש"רוחה כרוח עוולת הרשלנות בנזיקין" **בדבש** וראו העמקה **בעזבון חגי יוסף** שדחה תביעת נזיקין לאחר זיכוי משוד ורצח כי נמצא שהתנהלות גורמי אכיפת חוק במשטר הייתה סבירה ביחס לתנאי הזמן וללא התרשלות. בין היתר הודגשה ככל שמדובר בסבירות התנהלות גורמי החקירה שלא אחת מגששים באפילה חשיבות הקפדה על בחינת סבירות בעיתוי הקובע בזמן אמת, חוכמה "קטנה" בהקשר זה היא "החוכמה שלאחר

מעשה".

42. הבחינה במועד הקובע הנ"ל מתחשבת גם בשלש הרבדים הבאים:

א. ברובד הראשון - נבדוק האם קיים יסוד משפטי או שהעובדות הנטענות, אף לו היו מבוססות, לא מהוות עבירה. היסוד המשפטי בסיס זה לרוב מתקיים (דבש).

ב. ברובד השני - אף אם העובדות הנטענות מגבשות עבירה, האם היה ברור מראש, שאין כל יסוד ראייתי לטענות, או שהיסוד רעוע והנציג לא העריכו כנדרש, ר' דבש, בעמ' 106, כב' שבלי (פסקה ט).

ג. ברובד השלישי - לצורך בחינת "הסבירות" לא די באותן הראיות "בפועל" שטרחה הרשות להשיג, כלומר בתשתית העובדתית שהייתה בפני הרשות בעת שיתכן שהוערכה באופן שגוי כשלא הגיעה הרשות לכך שדי בה למסקנה שאין יסוד למעצר כי בוחנים גם את הראיות "בכוח" כלומר את התשתית העובדתית, שצריכה הייתה להיות, באופן סביר בידיה. למשל, לאור השלמות שהתחייבו באופן סביר מדרכי בדיקת חומר הראיות בשלב מעצר, ולגביהן ר' כב' השופט דורנר בע"פ 4620/03 **שתיי אבו ראשד נ' מדינת ישראל** פ"ד נח (1) 289, 93 (8.9.2003) (פסקה 5) בהמשך לכב' הש' שמגר בב"ש 322/80 **מדינת ישראל נ' יחיעם אוחנה** לה (1) 359, עמוד 362-363 (12.11.80). מטרת החקירה אינה מציאת ראיות להרשעת חשוד אלא מציאת ראיות לחשיפת האמת, כדברי כב' השופט ברק בע"פ 721/80 **שלמה תורג'מן נ' מדינת ישראל** לה (2) 466, עמוד 472 (5.2.81). בהקשר זה אין הכוונה רק להימנעות זדונית מבדיקת ראיות אלא גם לרשלנות. לחידוד וישום ראו **במנצור** פסקה 6. על בחינת טענת מחדלי חקירה, נאמר בעבר ש"דרך המלך היא כי טענות בדבר התנהלותה של החקירה יהיו נדונות במסגרת העילה השנייה המנויה בסעיף 80 לחוק העונשין, שבה נרחיב בהמשך", כב' השופט אדמונד לוי ע"פ 2366/03 **עסאף (בן אליאס) עסאף נ' מדינת ישראל** נט (3) 597, עמוד 605 (1.12.2004) (להלן: "עסאף").

43. דרגת חוסר הסבירות, שעל מבקש הפיצוי להוכיח, היא גבוהה כי נדרש "מצב קיצוני של אי סבירות בולטת". כלומר, לא די בחוסר סבירות סתם. ראו דבש פסקה 47 וכן כב' השופט ג'ובראנברע"פ 4121/09 **עו"ד רותם שגיא נ' מדינת ישראל** (2.3.2011) (פסקה 16) (להלן: "רותם שגיא").

44. מעבר לחוסר סבירות בולטת, המדובר בסיטואציות חריגות של "זדון, חוסר תום לב, רשלנות חמורה ביותר", ר' כב' הש' מלצר בע"פ 5097/10 **בוגנים נ' מדינת ישראל** (15.1.2013) (פסקה 18): "בית המשפט יתן דעתו לכלל הנסיבות.. מטבע הדברים התממשות עילה זו צפוי להיות נדיר (לפחות יש לקוות שאכן זה הוא המצב)". ראו למשל **1986/11** (פסקה 9) וכן **בודיע** (פסקה 10) שם נקבע שלא התקיימה העילה לנוכח המבחנים הדווקנים והמכבידים.

45. כשב- 1986/11 ציטטו מבוגנים בהסכמה, ציינו גם: "שהחלטה זו התקבלה בניקיון כפיים ולא משיקולים זרים".

46. על הטוען לקיום החלופה הראשונה, הנטל המכביד להוכחת דרגת חוסר סבירות שכזאת, או את המבחנים המצרים האחרים לעיל. הדבר מותר לרשות המנהלית "מרחב שיקול דעת רחב ביותר" שבגדרו ביהמ"ש לא מתערב. נכתב על הרציונל לכך כי: "גישה זו נגזרת, בין היתר, מגישתו של בית משפט זה בכל הנוגע לבחינת שיקול הדעת של רשויות התביעה בדבר הערכת חומר הראיות שבידם... התערבותו של בית משפט זה בשיקול הדעת של רשויות התביעה בדבר חומר הראיות תהא מצומצמת

מאד, ותתאפשר רק מקום בו העמדה בדבר משקל הראיות תהא **בלתי סבירה בעליל ובאופן קיצוני**" (הדגשה לא במקור), ר' **ברותם שגיא**. הדברים נכונים, אולי אף מקל וחומר לגבי ס' 38, נוכח גמישות קריטריון החשד הסביר ביחס לקריטריון הסיכוי הסביר, ונקודת האיזון שמגלם סעיף 38 למול האינטרס הציבורי בשלב החקירה ההכרחית והצורך שלא לרפות ידי חוקרים אך חריגה תניב התערבות.

47. בשורה התחתונה, דומה שיפיים גם כיום, דברי כב' הש' א. א. לוי בע"פ 12003/05 **חמודה נ' מ"י** (18.09.08) (פיסקה 11): **"עיון בפסיקה מלמד, כי הדרישה להעדר יסוד להאשמה מתייחסת למקרה בו שום משפטן בר דעת לא היה חושב שיש מקום להביא האשמה נגדו [נגד הנאשם]"**.

מן הכלל אל הפרט - לגביו לא מתקיימת עילת הפיצוי הראשונה

48. העובדות הנטענות, מהוות עבירה, מסוג פשע, שהיא עבירת מין חמורה.

49. היסוד הראיתי, בזמן ההחלטות, על פתיחת החקירה, ועל הארכת המעצר, היה בהחלט ממשי לשלב הדינוי ונסמך, לא "רק" על תלונתה, אלא על תימוכין פיסיים, ועל מסמכים נוספים בחומר החקירה. לפיכך, קם למרבה הצער, ובמובהק "חשד סביר" כנדרש בסעיף 13(א) **לחוק המעצרים**.

לעניין הפרמטרים הראיתיים הרלבנטיים לעבירת מין ועסקינן בשלב החקירה נזכיר שמדובר בעבירות שיש לגביהן סוג של גמישות ראייתית מסוימת הן מחייבות חקירה זהירה. בפסיקה נוסחה היררכיה בת 3 מדרגות קושי בקביעת ממצאי מהימנות ועובדה: א. ברמה הראשונה- העבירות הרגילות ב. ברמה השנייה -עבירות מין לסוגיהן ג. ברמה השלישית - עבירות מין משפחה. נקבע שלא אחת מציאות החיים, מקשה על מי שאכן קורבנות למסור גרסה סדורה כמעין "מכשיר דיוק אוטומטי" דברי כב' הש' עמית בע"פ 5582/09 **פלואי נגד מדינת ישראל** (20.10.10) והשוו **בענין אורי דניאל** בס' 11 לפסק דינו וכן לדברי כב' הש' שוהם ס 5. כן השוו ל-11/1986 שדן בעבירות מין במשפחה.

50. עקב עוצמת היסוד הראיתי, שהיה בפני הרשות, באותה שעה וצורכי החקירה הפרטנית, נציג מוסמך סביר, לא יכול היה להימנע, בזמן אמת, מחקירת העבירה החמורה. בוודאי שאין לומר שסגירת התיק ובעילת חוסר אשמה הייתה צפויה מראש. לא הייתה חוסר סבירות, לא כל שכן מדרגת אי הסבירות הנדרשת לקיום החלופה כמוסבר לעיל.

51. אף לא מתקיים אף אחד מהמבחנים המצרים האחרים, שבכוחו לבסס העדר יסוד למעצר. חקירתו לא נפתחה, לא נמשכה, ומעצר לא נתבקש לצורכה בשל, חלילה, אחד החריגים של זדון, רשלנות חמורה, חוסר תום לב זאת מעבר להעדר סבירות מהותית. המשטרה פעלה בניקיון כפיים, ללא שיקולים זרים, לחקירת תלונת האישה על מעשה שבוצע בה לטענתה, לאחר שהובהר שנחבלה. חובת המשטרה הייתה לחקור ומעצר למרבה הצער נדרש.

52. שתי ערכאות שפקחו על החקירה מצאו צורך בהארכת המעצר. נוכח מבחני חלופה זאת והזמן הקובע בגדרה הנני דוחה את טענת ב"כ המבקש שלא היה מקום להמשיך מעצר לאחר יום 13.3.14, כי בו ביום בוצעו כמעט כל פעולות החקירה המהותיות אשר היו צריכות להביא את המשטרה "לכלל הבנה כי אין יסוד להמשיך מעצרו". הן למחרת, ביום 14.3.14 ביהמ"ש המחוזי שעיין בתיק החקירה בגדר הערר ולמד את צרכיה מחק את הערר והותיר במעצר. ברור מכך למד שגם אז לא ניתן להסתפק בפגיעה פחותה בחירות (ע'2 לפרוטוקול הערר). הערר נמחק גם בהסכמת הסנגורית (ע'3-2).

53. אגב, גם ב"כ המבקש, כשלעצמה מנוסה בדינוי מעצרים מחקה את הערר ולא בכדי במהלך הדיון בבית המשפט המחוזי ברור שאין זה המקרה שבו "שום משפטן בר דעת לא היה חושב שיש מקום להביא

האשמה".

54. לא היה מקום לבקש הארכת מעצר בימים, נוספים הבקשה נדחתה אך נקבעה חלופה שבתנאיה ניתן היה להסתפק בנסיבות הפרטניות. לימים נמצא שאין אשמה.

55. צודקת הסנגורית שבהחלטתי השנייה גלומה ביקורת ופיקוח, אך נוכח תכתיב המחוקק לא מתקיימת העילה הראשונה. הפסיקה התייחסה לצורך "לערוך חקירה מלאה ויסודית ככל שניתן". אולם המשטרה אינה אמורה, ואינה מסוגלת, לערוך חקירה מושלמת בכל מקרה. זוהי המציאות, כב' הש' זמיר בע"פ 5741/98 **עבוד עלי נ. מדינת ישראל** (10.6.1999), כב' הש' נאור אמרה שמעטות הן החקירות המושלמות בע"פ 7164/06 **מוחמד אלהוושלה נ' מדינת ישראל** (11.2.08) (להלן: "אלהוושלה"). אולם, החקירה של עבירות מין הכרחית ולא אחת לא פשוטה. כאמור מגמתה לא אמורה להיות הפללה אלא בירור אמת.

מתקיימת החלופה השנייה לפיצוי שנועדה להרחבת הפיצוי ומצדיקה להבנתי פיצוי במקרה זה.

56. ברם וכאמור, החלופה השנייה להבנתי מתקיימת מסיבות הנעוצות בתכליתה, ובמבחן שביסודה.

57. החלופה השנייה בס' 38 מתייחסת ל"נסיבות אחרות המצדיקות פיצוי האדם" והיא כלשונה שיוזית. לאורה, למרות שהיה בזמן ההחלטה הרלבנטית יסוד למעצר, תיתכנה נסיבות, שהן אחרות, המצדיקות את פיצוי האדם. ראו **במקמילן** פסקה 9. תכלית החלופה, היא הרחבת קשת המקרים לפיצוי כי מבחני החלופה הראשונה, גרמו ל"סינון" רב מדי, שהותיר מיעוט מקרים לפיצוי, ולא הקנו לביהמ"ש שיקול דעת רחב דיו להורות על פיצוי בנסיבות אחרות אף שנראו כמצדיקות זאת. ר' **דבש** פסקה 12, **בן ארויה** פסקה 4, ו-**1644/12**. בחלופה המקבילה בס' 80 מצאו סמכות להרחיב פיצוי גם לראשי נזק של כאב וסבל שלא נזכרו בה במפורש, ר' **בדבש** פסקה 17. ניתן ללמוד כי אף אם נוכח תקרות החוק הפיצוי הוא לא אחת חלקי, הרי שהוא משקף מגוון סוגי נזקים הכרוכים במעצר: ממונים, שאינם ממונים.

58. הרחבת הפיצוי לטובת חשוד אשר לא הואשם, הוצעה רק בשנת 1981 ומגלמת עמדה ערכית. בדברי ההסבר **להצעת החוק** נכתב גם: "אך יש מקרים שבהם מוצדק לפצות את מי שנעצר על לא עוול בכפו על הנזק שנגרם לו, וזאת בעיקר אם מתברר שמלכתחילה לא היה כל יסוד לעצם המעצר (בהבדל משחרור בשל העדר ראיות מספיקות להגשת כתב אישום) או שיש נסיבות מיוחדות המצדיקות פיצוי (כגון נזק חמור במיוחד). מוצע לאפשר תשלום פיצויים גם במקרים אלה". כמפורט להלן גם מכוונת המחוקק העולה מניסוח זה מוצדק להבנתי פיצוי לאדם זה.

59. גם לניסוח החלופה השנייה בס' 38 הנ"ל בחרו בעקבות ס' 80 הנ"ל, בשני אמצעים מרכזיים: א. בנוסח עמום הנעדר סייגים ברורים; ב. בהנחת שיקול הצדק ביסודה ובכך נוצרה עילת סל גמישה שכונתה גם "עילת שסתום" המעניקה לשופט במכוון שיקול דעת רחב לפיצוי **בהתאם ובכפוף** לשיקול צדק שביסוד החלופה.

60. אולם הובהר ש"הרחבה זו אינה ללא מצרים" הואיל "ועל בית-המשפט המפעיל את שיקול-דעתו לאזן בין מכלול השיקולים הניצבים בפניו" ר' **בבן ארויה** ונאמר ששיקולים מושכים לא אחת לכיוונים מנוגדים, ר' כב' הש' עמית ב- **1442/12**. זה מכבר הובהר אכן, "גמישות זו של נסיבות... לא תמיד תדבר בזכותו של הנאשם הזכאי; לעתים תדברנה הנסיבות בזכותו של הנאשם - שמא נאמר: בחובתה של המדינה - ולעתים תדברנה בחובתו דווקא" ראו **בדבש** (51), וישום **בעסאף**.

61. כאמור לעיל, בהשוואה התמציתית בין העילות, שיקול "הצדק" שונה משיקול "הסבירות" והוא מאפשר מבט רחב יותר מתוך התייחסות לפגיעה בנאשם הספציפי. על סיווג קריטריון הצדק נכתב "ככלל, היגיונו

של הפיצוי הוא היגיון של "צדק מתקן", והוא נועד ככל הניתן להשיב את המצב לקדמותו. כב' השופט ג'ובראן ב- 1442/12. על השבת מצב לקדמות כבר בדבש נאמר בפסקה 41: "לדעתנו, הטעם העיקרי שהביא ללידת זכותו של נאשם-זכאי כלפי המדינה הוא טעם ההשבה לקדמות...כי במקום שבו הייתה הפרת איזון בלתי ראויה ביחסי אנוש, יש לעשות להשבת המצב לקדמותו" שזהו למעשה תיקון העוול שנגרם לנפגע חף מפשע. בפסקה 18 נאמר: "מושג-מפתח לענייננו הוא מושג העוול". לדרגת חשיבות המושג, יפים דברי כב' הש' רובינשטיין: "כשהתוצאה, ולוא בדיעבד, משמעה במהות סוג של עוול לאדם, יש לכאורה מקום לשקול פיצוי". שם ציטט מדברי הכנסת: "אי אפשר לומר שהמטרה עשתה דבר לא נכון. ובכל זאת נגרם עוול" ב-שיבלי (פסקה י"ג). כב' הש' עמית התייחס ל"הפעלת שיקולים פרטניים של צדק וחמלה ושיקולים כלליים של מדיניות משפטית". 1442/12 (ההדגשה לא במקור א.ב.), שם פסקו 50 אחוז מהוצאות הגנה מרביות לאדם שזוכה מאישום על אינוס ביתו 20 שנה קודם לכן.

ניתוח החלופה השנייה מתבצע במבט רחב על התמונה הכוללת

62. לרקע נוסח החלופה השנייה שבס' 38 ושיקול הצדק שביסודה הפעלת שיקול הדעת השיפוטי בגדרה, מתבצעת במבט רחב, על התמונה הכוללת הנוגעת ל"נסיבות האופפות את ההליך" ול"נסיבות העושה" בטווח הזמן, שמאז התחלת החקירה עד ליום הדיון, בהתאם לשני העקרונות הבאים: א. העיקרון הראשון מורה "שעל בית המשפט לקחת בחשבון את כל הנסיבות האופפות את המשפט הנדון בטרם יחליט אם ראוי הנאשם להענקת פיצוי". ראו כב' השופט בך ע"פ 52/89 **מדינת ישראל נ' יאסר סבאח** מד (1) 653, (12.3.90); ב. העיקרון השני מורה שנקודת המבט הרחבה מאפשרת לשכלל את נסיבות לבר-ההליך הפלילי שהסתיים בזיכוי, כעולה מעסאף-שם דובר בנאשם שזוכה אך בהמשך הורשע במסכת עובדות דומה להפליא ולפיכך לא פוצה.

החלופה עמומה אך להכוונת שיקול הדעת אובחנו קטגוריות, מבחני משנה, אמות מידה, לובנו שיקולים, כשרק לבסוף נותר מקום לתחושה שמבצבצת למול הנסיבות הפרטניות.

63. **ברייש** נוסחה נקודת מוצא פרשנית גמישה, להפעלת שיקול הדעת השיפוטי משנאמר שרשימת השיקולים איננה סגורה אלא פועל יוצא מנסיבות המקרה. "יש נסיבות שבהן לא יהיה מקום לשיקול זה או אחר, ויש נסיבות שבהן יהיה מקום להוסיף שיקול זה או אחר, והמשקל של כל שיקול עשוי להשתנות לפי הנסיבות של כל מקרה".

64. **בדבש** סימנו "שלוש קטגוריות" ל"נסיבות אחרות" להכוונת שיקול הדעת: הליכי המשפט עצמם (בהתאמה בס' 38 עסקינן בהליכי החקירה והמעצר); אופי וטיב הזיכוי (בהתאמה לס' 38 מדובר בעילת סגירת התיק א.ב.); נסיבות אישיות של הנאשם החיצוניות למשפט. אגב ובהקשר לטענת אליבירא גם כב' השופט ביניש בע"פ 6621/01 **רוברט בדליאן נ' מדינת ישראל** נו (5) 870 (8.8.2002), כב' השופט בך ע"פ 52/89 **מדינת ישראל נ' יאסר סבאח** מד (1) 653, עמוד 66-67 (12.3.90):

לצד שלש הקטגוריות הללו, התפתחו מבחני-משנה כגון: התנהגות המשטרה והתביעה (באופן זדוני או רשלני); התנהגות הנאשם בחקירתו או במהלך משפט (כגון נאשם ששיקר או שמר על זכות השתיקה); סוג העבירה והעונש לו הנאשם היה צפוי אלמלא זיכוי בנוסף נדונו מקרים שעוררו צורך באמות מידה נוספות השוו כב' השופט עמית 1442/12.

65. במרוצת הזמן, התפתחו "אמות מידה" נוספות, להבדיל מ"כללים נוקשים" כמו שלש אלה: א. היחס לתקופת המעצר הסטטוטורית - כפרמטר שאינו בלעדי. ר' **בוגנים** פסקה 33; ב. האבחנה בין הגנה 'פוטרת' למצדיקה ר' **בשיבלי** (פסקה י"ג); ג. הלכה תקדימית והשלכותיה השונות כמו עלות הגנה, משך הליך, עוצמת מתח אישי, ראו בדיון בעניין הזיכרונות המודחקים ב- **1442/12** (פסקה 6). הקו עמוד 12

המרכז בפסיקה, בהמשך לריש (פסקה 2) נזהר מליצור בפרשנות כללים נוקשים וגורפים בנוגע לעצם הפיצוי או לשיעורו, כדי לא לחטוא לנוסח החוק ותכליתו כך לגבי עצם הפיצוי ב- **1442/12** (פסקה 6) ולגבי גובה הפיצוי כב' הש' נאור **בבוגנים** (פסקה 4).

66. הפסיקה לניתוח מקרים שונים, הציגה "מנעד שיקולים". ראו למשל בפסקי הדין הבאים: א. **בן ארויה** בפסקה 4, **בעזבון חגי יוסף**, ויפים דברי כב' הש' עמית ב- **1442/12** פסקה 3: "שיקולים שונים מושכים לכיוונים מנוגדים במסגרת סעיף 80 לחוק העונשין. מחד גיסא, הפגיעה בזכויות היסוד של הנאשם (חירות, פרטיות, שם טוב, חופש העיסוק ועוד), ומאידך גיסא, החשש שלא לרפות את ידיהם של המופקדים על אכיפת החוק. אגב יש הממקמים שיקולים נוגדי פיצוי כחיצוניים לעילה המסוימת בגדר השלב שלישי הנ"ל בגדרו ביהמ"ש "רשאי" אך אינו חייב לפצות ראו בעסאף (פסקה 11) סברתי שלא מאד חשוב המיקום הגאומטרי לשיקולים כמו עצם ההתחשבות בהם".

67. בסוף היום נותרה אותה "תחושת בטן של הערכאה הדיונית" (הבקיאה בראיות ובנסיבות) הנתפסת כסוג של פרמטר לעיתים מוצהר שנותר לו מקום בסוף שמא אמנם קיים "סוג של עוול לאדם" ראו ענין **עבד אל קאדר** 5695/14 וכן 1986/11, ע"פ 1442/12.

68. ערכאה דיונית זאת היא ככלל אותה ערכאה שדנה בתחילה. בעקבות בג"צ 2428/99 **מדינת ישראל נ' עמיחי דוויק, שופט בית-המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו** פ"ד נד (1) 688 (29.2.00) שדן בס' 80. דיון במעצר הימים אחר, וקצר יותר אולם, בשנים האחרונות לא אחת מדובר בערכאה מפקחת מסוימת המלווה את החקירה לכל ארכה במתכונת חדשה יחסית של "תורניות מעצרים מרחביות". כזאת הייתה כבר אז במחוז המרכז.

הערה על חשיבות עילת סגירת התיק נוכח התנהלות המתוארת בפתיח.

69. אמרנו לעיל ששיקול "עילת סגירת התיק" הוא רלבנטי לס' 38 במקביל לשיקול בדבר טיב הזיכוי הרלבנטי לס' 80. עילת הסגירה יכולה להיות אחת משלש אלה: א. חוסר אשמה; ב. העדר ראיות; ג. מחוסר עניין לציבור. לענייננו רלבנטיות משמעותה של עילת הסגירה מחמת חוסר אשמה.

70. להבהרת ההקבלה שבין טיב עילת הסגירה, לטיב הזיכוי, אפנה למשל ל-4 המאפיינים הבאים: א. "ככלל מלאכת סיווג של עילת הסגירה, מטעמים של חוסר בראיות מספיקות או היעדר אשמה, נעשית על יסוד בחינת הראיות המצויות בתיק. השאלה היא, אפוא, האם בחומר החקירה ישנן ראיות, המותרות ספק סביר בדבר חפותו של החשוד, כשאז עילת הסגירה תהיה היעדר ראיות מספיקות (כעולה מהנאמר להלן לפי מבחן הראיה המהלית א.ב.). ... אם תשובה הנה שלילית, יש לסגור את התיק בעילה של 'היעדר אשמה'. [...] סגירת התיק בעילה של 'היעדר אשמה' במקום בעילה של 'חוסר ראיות' [...] נועדה למנוע מראית עין, שלפיה יש ספק בחפותו של האדם שנחשד באותו עניין, דבר שעשוי לגרום לו עוול מיותר", כב' הש' שוהם בג"ץ 4372/11 **פלוני נגד מדינת ישראל**, פסקה 17 (17.12.2015); ב. לפי "מבחן הראיה המהלית" יש לבדוק קיום "...ראיה שאדם סביר היה סומך עליה כדי לומר שהחשד עדיין קיים ועומד", ראו כב' הש' נאור 69/15 **גדג' נגד משטרת ישראל מחוז דרום** (5.1.16) (פסקה 8); ג. הגיון זה עילת העדר אשמה מתיישב עם הגיון ס' 38 להימנע מגרימת עוול; ד. עילת הסגירה רלבנטית גם לנוכח דברי ההסבר להצעת החוק שהובאו לעיל; ד. חזקה היא שהתביעה הקדישה תשומת לב וזהירות בטרם סגירה בהעדר אשמה באופן המגלם הבנה שאין ספק בדבר חפות. החלטתה לא להעמיד לדין היא בגרעין סמכותה המנהלית לפי ס' 62 **לחסד"פ** לאחר שלא אחת נבחנת לא רק "הניירת" שמול ביהמ"ש בשלב הלכאורי נוכח פגישתה עם העדים.

71. לאור חשיבות העילה סברתי שיש אכן חשיבות להתייחס מראש להבהרתה בתגובת המשטרה.

מן הכלל אל הפרט - לגביו מתקיימים השיקולים שביסוד הפיצוי לפי עילת הפיצוי השנייה

72. המבקש נחשד בעבירה חמורה של אינוס תוך גרימת חבלה בצוותא חדא. מעצרו, הוארך ל-5 ימים. ערר נמחק בהסכמה, ולאחמ"כ הוחלט לשחררו בתנאים. בהמשך, החליטה הפרקליטות לא להעמידו לדין, אלא לסגור את התיק בעילת חוסר אשמה כי לאור החקירה לא נותר ספק בדבר חפותו.

73. המבקש היה אז נעדר עבר פלילי וגם מאז לא הסתבך בדבר.

74. בקשתו לפיצוי לפי העילה השנייה התמקדה בשתי הקטגוריות הבאות:

75. קטגוריות הנסיבות הראשונה - הנוגע לאופן ניהול הליך החקירה והמעצר - של אי בחינת טענת אליבי -

עיון בתיק החקירה מראה שהרשות החוקרת לא נחה על שמריה, בצעה מגוון פעולות לבירור בסיס החשד כנגדו וכנגד אחרים בנוגע לאירוע הקשה במקום עבודתם, המשטרה פעלה ללא זדון אלא בתום לב אף אם לא באופן אופטימאלי והשוו **לא להוושלה**.

הוא שוחרר לאחר שבהחלטה שיפוטית נמצא שנקודת האיזון מאפשרת זאת, בניגוד לעמדת המשטרה דאז, בין היתר נוכח הנשמע לגבי ראיה אובייקטיבית, בדמות קלטת לאחר שהוסר במידה מספקת חשש משיבוש החקירה.

המבקש עצמו - אמנם, לפי הטענה נמצא דובר שקר בפולגרף אך לא שמר על זכות השתיקה שיתף פעולה ולא תרם להתמשכות הליכי המעצר נגדו. יפים דברי כב' הש' רובינשטיין: "כשהתוצאה, ולוא בדיעבד, משמעה במהות סוג של עוול לאדם, יש לכאורה מקום לשקול פיצוי"

76. המבקש התמקד גם בקטגוריית הנסיבות השלישית - הנוגעת לנסיבות האישיות הנוצרות בעיקר בנזק כלכלי, בפגיעה הנפשית ובפגיעה בשמו.

אשר לנזק הכלכלי - על המבקש הנטל להוכיח שאכן הפסיד שכר בשל ימי מעצר אך הוא לא הציג כל ראיה משכנעת לנזק כלכלי מיוחד זה ולשיעורו. למשל בדמות מסמכי שכר המצביעים על הפסד שכר בעבר, השוו 1442/12 שם אף לא הוכר נזק בגין 35 ימי מעצר. וראו גם ע"פ 870/81. אין להקל בפגיעה בו בגין הפרסום שקיימת ברגיל מקום בו לרקע המסגרת החוקית הקיימת פורסם שמו של חשוד בעבירה חמורה מעין זאת כשלבסוף אין אישום.

ברם אשר לנזק הנפשי - הוכח לדידי ברף הנחוץ שהשפעת המעצר עליו הייתה קשה במיוחד עיון בנסיבות החיצוניות לעבירה מצביע כי המבקש נעדר עבר פלילי סבל מסכת ייסורים קשה טענתו לנזק פוסט טראומטי נתמכת במסמך רפואי, ולא נסתרה. זהו נזק ישיר וחמור במיוחד העונה גם לכוונה הסובייקטיבית של המחוקק.

גובה הפיצוי על המעצר וגובה התשלום על הוצאות ההגנה בשים לב למגבלת "הסכום המירבי"

77. התשלום מאוצר המדינה, קבוע בס' 38 לחוק בגין שני סוגים: א. פיצוי בעד מעצר ומאסר; ב. הוצאות ההגנה. שיעור הוא ב"בסכום שיקבע בית המשפט", אך עד ל"סכום המרבי" הקבוע מכוח תקנות הפיצויים.

78. לעניין הפיצוי על המעצר - ס' 8 לתקנות הפיצויים קובעכדלהלן: "(א) סכום הפיצוי המרבי בעד יום מעצר או מאסר הוא החלק ה-25 של השכר החודשי הממוצע במשך ביום מתן החלטת בית המשפט לעניין הפיצוי, כפי שקבע שר העבודה והרווחה בהודעה לפי סעיף 198א לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשכ"ח. (ב) סכום הפיצוי המרבי בעד חלקי יום מעצר או מאסר יחושב כחלק היחסי של הפיצוי המגיע לפי תקנת משנה (א)".

79. **בדבש** ניתן כאמור, פירוש רחב לסוג הנזקים בני הפיצוי שבזיקה לראש הנזק של פיצוי על מעצר ובגדרם, גם נזק שאינו ממוני. גובה הפיצוי יכול שישקף רק חלק מהנזקים הלא ממוניים והממוניים מחמת כפיפות לתקרה. אולם עד לתקרה, הוקנה שיקול דעת רחב לאומדן היקף הפיצוי ולא נקבעו נוסחאות קובעות לצורך הפיצוי.

80. בלשון אחרת המונח ה"סכום המרבי" חל, להבנתי, כמגבלה, על כל ראשי הנזק בני הפיצוי, ולא רק על ראש נזק מסוים כמו, למשל, אבדן השתכרות. כאמור, ער אני לגישה מנוגדת בפסיקה, ר' כב' השופט ברסלר מ"י (שלום ב"ש) 12543-01-15 **מחמוד אבו סעלוק נ' משטרת ישראל תחנת דימונה** (6.12.15) הסבור שמגבלת הסכום המרבי חלה רק על אובדן ההשתכרות. השוו גם לכב' הש' סוקול **עפ (מחוזי חי') 38219-07-15 מדינת ישראל נ' עאדל חנ'אזי** (29.11.15). סברתי שהתייחסות בסעיף לשכר הממוצע במשק, מהווה מתוך שאיפה ל "מודד" ברור ומפשט, לצורך חישוב התקרה ועדכונה אך המגבלה חלה על כל ראשי הנזק מהטעמים המרכזיים הבאים: א. לשון ס' 8 שמתייחס ל"סכום הפיצוי המרבי בעד יום מעצר או מאסר" אינה מייחדת עצמה לראש נזק מסוים; ב. כותרת התקנות מתייחסת לכל סוגי הפיצויים נכתב בה "פיצויים בשל מעצר או מאסר". הכותרת לא מסייגת עצמה לסוג נזק מסוים, למשל "נזק שאינו נזק ממון" או "נזק שהינו נזק ממון". כשהמחוקק רצה לצמצם את הפיצוי לסוג נזק מסוים, הוא עשה כן כעולה למשל מהדוגמאות הבאות: **בתקנות פיצויים לנפגעי תאונות דרכים (חישוב פיצויים בשל נזק שאינו נזק ממון)** התשל"ו-1976 שדן רק בנזק לא ממוני; בס' 4(א)(1) **לחוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים** התשל"ה-1975 שקבעה תקרה מרבית רק לאובדן השתכרות; ג. נראה שכך נובע גם מע"פ 6621/01 **רוברט בדליאן נ' מדינת ישראל** נו (5) 870, עמוד 880-881 (8.8.2002) (להלן: "**בדליאן**") (פסקה 11); ד. הוראת התקנות אינה המלצה אלא בעלת תוקף מחייב והשוו כב' השופט ברק בע"א 235/78 **הורנשטיין נגד אוהבי** פד לג(1) 346,348, כב' השופט אור בע"א 2801/96 **אל על נתיבי אוויר נגד אלברט יפרח** פ"ד נה (1)(18.8.88) וכבר אמרנו כי קיימת אופציה לפניה למסלול האזרחי הרגיל.

81. כאמור לעיל, בשלב אומדן גובה הפיצוי לא נזנחים השיקולים הנוגעים לעצם הפיצוי, ולא נזנחת גמישותם. ראו **בטוויל** (פסקה 11), **בוגנים** (פסקה 33) "נפסק זה מכבר כי השיקולים הגמישים המשמשים להכרעה בשאלה אם יש לפסוק פיצויים, הם גם השיקולים שיישקלו בשאלה מהו שיעור הפיצוי שיש לפסוק".

82. במקרה דנן גובה הפיצוי על המעצר הנובע מהשיקולים לעיל הוא במחצית מהסכום המרבי.

83. **לענין תשלום על הוצאות ההגנה** - ס' 9 **לתקנות הפיצויים** קובע כדלהלן: "א) הסכום המרבי לתשלום הוצאות הגנתו של עצור או של נאשם לפי סעיף 32(א) לחוק סדר הדין הפלילי או לפי סעיף 80 לחוק העונשין, יהיה כמפורט בתוספת. (ב) נוכח בית המשפט שבנסיבות הענין מן הצדק לקבוע לעצור או לנאשם תשלום הוצאות בעד שכר טרחת עורך דין גבוה מזה שנקבע בפריט המתאים בתוספת, רשאי הוא לקבוע סכום גבוה יותר בשיעור שלא יעלה על חמישים אחוזים מהסכום הקבוע באותו פריט. (ג) פסק בית המשפט שכר טרחת עורך דין לפי תקנה זו ייווסף לסכום שנפסק כאמור סכום השווה למס ערך מוסף החל עליו, ודינו של סכום שהוסף כאמור כדין שכר הטרחה שנפסק".

84. כלומר, לצורך תשלום על הוצאות הגנה ולאחר שחלפנו מעל משוכת עילת הפיצוי בס' 38, ניתן לפסוק תשלום עד לסכום מרבי שלגביו ישנן שתי תקרות: א. ככלל, הסכום המרבי, נקבע לפי ס"ק 9(א) כמפורט בתוספת לתקנות פיצויים הקובעת תעריפים בהתחשב בטרחה; ב. בחריגים- המצדיקים זאת, הסכום המרבי נקבע לפי ס"ק 9(ב) שבכוחו להעלות את הסכום המרבי שבתוספת, אליה מפנה ס"ק

9(א) עד ל"סכום גבוה יותר בשיעור שלא יעלה על חמישים אחוזים מהסכום הקבוע באותו פריט". תחולת החרג, מותנית בנוסח עמום המזכיר את נוסח עילת הפיצוי השנייה, ולמעשה לכאורה מתאים לה והוא אם "נוכח בית המשפט שבנסיבות העניין מן הצדק לקבוע". גם סעיף התקנות לא מגדיר מהן אותן נסיבות שמקימות מכוח ס' 38 סיבה לפיצוי עד לסכום המרבי ככלל, ומה בגדרן אותן נסיבות בהן מן הצדק לקבוע מהסכום הקבוע באותו פריט. הנטל להוכחת הנסיבות החרגות אף יותר גדול יותר. כבר ראינו שאין לצפות בהקשר זה לכללים אלא לאמות מידה ושוב רלבנטי מבט רחב כעולה מדברי כב' השופט נאור **בבוגנים** לעניין הוצאות הגנה: "מכלול זה הביאני למסקנה כי אין לפסוק למערער הוצאות הגנה", הדגש הוא כמובן על המילים: "מכלול זה".

85. במקרה דנן גובה הפיצוי על הוצאות ההגנה הוא 80% מהסכום המרבי שלפי ס"ק 9(א) והתוספת כלומר כדלהלן: א. ₪ 2,294 בעד לימוד התיק, עבודת הכנה, ישיבה ראשונה בבית המשפט וישיבת בית משפט שנועדה להארכת מעצר; ב. ₪ 688 בעד ישיבה נוספת אחרי הישיבה הראשונה שנגעה לבקשה להארכה שניה; ג. ₪ 1,835 בעד ערר על ההחלטה הראשונה. אין המדובר בערר עם קושי מיוחד או שהצריך פעולות הכנה מיוחדות.

לא הובא נימוק משכנע שבכוחו להצדיק את ס"ק 9(ב) לעיל.

סוף דבר

86. מכל האמור לעיל לרקע התקיימות העילה השנייה, ומכלול הנסיבות הפרטניות המיוחדות לתיק זה, סברתי שמוצדק, שישולם 50 אחוז מהסכום המרבי לפיצוי על 5 ימי המעצר בהתאם לס' 8 לתקנות הפיצויים. וישולם 80 אחוז מהסכום המרבי לתשלום הוצאות הגנתו בהתאם לס' 9(א) לתקנות הפיצויים. וכמובן תיק תיק ועניינו.

זכות השגה כדין.

ניתנה היום, כ"ה אדר ב' תשע"ו, 04 אפריל 2016, במעמד הצדדים.